

Literatuur

Boekbespreking: Die Wegwespen von Nordrhein-Westfalen

Hans Nieuwenhuijsen

Wolf, H. & M. Sorg, 2007. Die Wegwespen (Pompilidae) von Nordrhein-Westfalen. UWM-Verlag, Krefeld. pp 133. Te bestellen bij: UWM. Renate Stenmans. Josef-Heinrichs-Str. 12 D-47839 Krefeld, € 16,- (exclusief verzendkosten).

Wolf publiceerde samen met Sorg 'Die Wegwespen (Pompilidae) von Nordrhein-Westfalen'. Deze verspreidingsatlas geeft, na een korte inleiding, een opsomming van de 57 aangetroffen soorten. De informatie over elke soort omvat een verspreidingskaart, een literatuuropsomming, de vindplaatsen in Nordrhein-Westfalen, het Europese areaal, de habitat en de mate van zeldzaamheid in

Nordrhein-Westfalen.

Wat ik bijzonder aan deze publicatie vind is dat de auteurs bovendien 11 soorten opnemen, die wel over de grens in ons land zijn waargenomen maar (nog) niet in Nordrhein-Westfalen. Zij baseren zich daarbij op onze onvolprezen 'De Wespen en Mieren van Nederland' (Peeters et al. 2004).

Vijf van de Nordrhein-Westfaalse soorten komen (nog) niet in Nederland voor. Drie daarvan kunnen we, denk ik, te zijner tijd in ons land verwachten: *Auplopus albifrons*, *Cryptocheilus versicolor* en *Priocnemis pellipleuris*. De laatste soort lijkt sterk op *P. parvula*. Grensbewoners, opletten dus.

Literatuur

Peeters, T.M.J., C. van Achterberg, W.R.B. Heitmans, W.F. Klein, V. Lefeber, A.J. van Loon, A.A. Mabelis, H. Nieuwenhuijsen, M. Reemer, J. de Rond, J. Smit & H.H.W. Velthuis, 2004. De wespen en mieren van Nederland (Hymenoptera: Aculeata). - Nederlandse Fauna 6. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, Leiden, KNNV Uitgeverij, Utrecht & European Invertebrate Survey – Nederland, Leiden, 507 p.

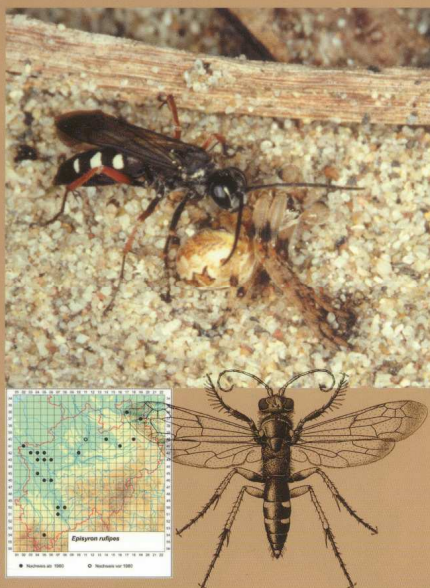
Boekbespreking: De spinnendoders van Nederland

Theo Peeters

Nieuwenhuijsen, Hans, 2008. De spinnendoders van Nederland (Hymenoptera: Pompilidae). – Jeugdbondsuitgeverij, 's Graveland, 74 p., ISBN: 978-90-5107-041-5, € 5 euro.

Spinnendoders in ons land doen allemaal hetzelfde: ze leven solitair, vangen per nest één spin en leggen daarop één ei, waaruit zich zelfstandig een nakomeling ontwikkelt. De habitus van de soorten lijkt sterk op elkaar en de meeste soorten zijn rood en zwart (soms met een beetje wit) gekleurd. Saaie, eenvormige groep! Echter de ecologie van spinnendoders is nog een terrein waar veel te ontdekken valt. Welke prooien vangen de verschillende *Priocnemis*-soorten? Wat zijn de ecologische verschillen tussen *Priocnemis perturbator* en *P. susterai* of *Priocnemis fennica* en *P. hyalinatus*? Welke spinnendoders bereiken waar hun hoogste dichtheden? Vertonen ook grote soorten (b.v. *Cryptocheilus notatus*, *Arachnospora rufa*, *Priocnemis perturbator*) opmerkelijke verschillen in dichtheden? Sluiten *Dipogon subintermedius* en *D. variegatus* elkaar uit? Waarin verschillen de spinnendodergezelschappen van stuifzanden,

Die Wegwespen (Pompilidae) von Nordrhein-Westfalen

Heinrich Wolf
Martin Sorg

2007